

HINYA WA IRIŨKA RĨA KRISTŪ

Lesoni 8 ya Augusti 22, 2026

“Na angĩkorwo Kristũ ndakĩriũkirio-rĩ, kũhunja gwitũ no gwa tũhũ, nakuo gwĩtĩkia kwanyu no gwa tũhũ. . . . Na angĩkorwo Kristũ ndariũkirio-rĩ gwĩtĩkia kwanyu nĩ gwa tũhũ; mũgĩtũũraga o mehia-inĩ manyu!” (1 Akorinitho 15:14-17, NKJV)

Kūringana na birocobia ya kī- Greek—ihandītwa mūthingi-inĩ wa ūrutana-inĩ wa gĩ-Platonic—mwĩrĩ, ūrĩ mwaganu na njĩra nene, nĩ korokoro ya muoyo ūtathiraga. ūhetwo mwĩcirĩrie ūyũ, iriũka rĩa mwĩrĩ rĩngĩkorwo na uuge ūrĩkũ kūrĩ a-Greek kana a-Roma?

Nĩũndũ wa gītũmi gĩkĩ, gakundi kamwe ga kanitha wa Korinitho nĩkareganaga gũkorwo ho kwa iriũka. Paũlũ arĩrĩrie ūndũ ūyũ thĩiniĩ wa 1 Akorinitho 15.

ũyũ tiũndũ mūhũthũ. Iriũka nĩũndũ ūnyitanĩire kwa hakuhi mũno na ūhonokio. Kūngĩkorwo gũtire iriũka ... bata wa kũhunjia ūhoru mwegu ūkĩrĩ ūrĩkũ?

Iriũka rĩa Jĩsũ

Iriũka rĩarĩ ituĩka rĩa kī-historia?
(1 Akorinitho 15:1-11)

Moimĩrĩra ma iriũka rĩa Jĩsũ

Ĩ kūngĩkorwo atĩ Jĩsũ ndariũkire oime kūrĩ akuuũ?
(1 Akorinitho 15:12-19)

Nĩkĩĩ gĩkĩragwo hinya kũriũkio?
(1 Akorinitho 15:20-34)

Irũka riitũ

Tũkariũkio na mwĩrĩ ūrĩkũ?
(1 Akorinitho 15:35-49)

Tũkariũkio rĩ?
(1 Akorinitho 15:50-58)

+

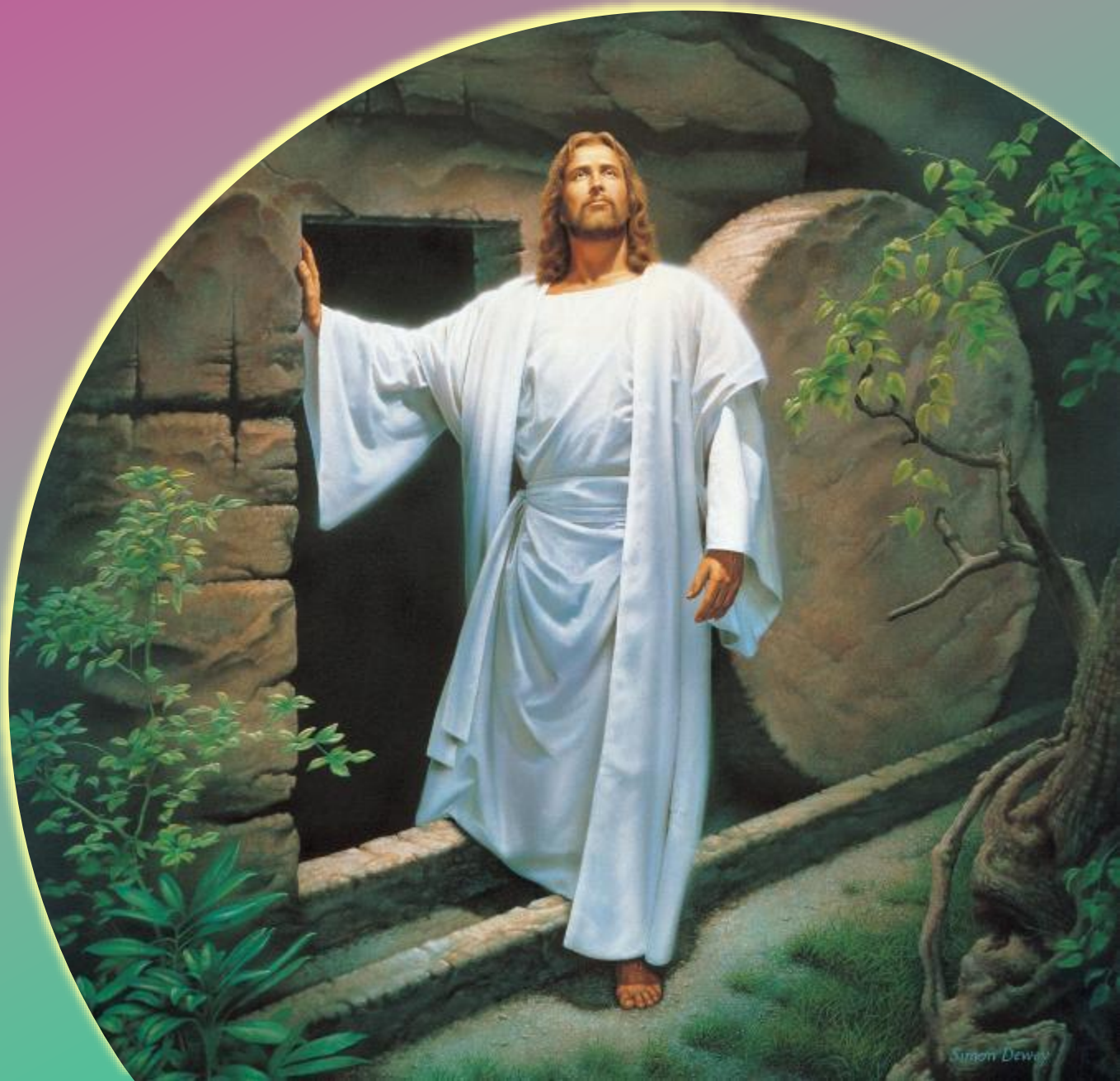
○

●

IRIŨKA

RĨA

JĨSŨ

IRIŪKA RĪARĪ ITUĪKA RĪA KĪ-HISTORIA?

“Nīgũkorwo ũhoro ũrĩa nĩ ndaamũkĩrĩre nĩguo ndaamũheire, ũrĩ wa mbere na wa bata mũno: atĩ Kristũ nĩakuire nĩ ũndũ wa mehia maitũ o ta ũrĩa Maandĩko moigĩte, na atĩ nĩathikirwo, na atĩ mũthenya wa gatatũ akĩriũkio kũringana na ũrĩa Maandĩko macio moigĩte,” (1 Akorinitho 15:3-4)

Mbere ya kwarĩrĩa nganja iria Akorinitho marĩ nacio ikoniĩ iriũka, Paũlũ amaririkanirie ũrĩa ũhoro mwega ũrutaga wĩra (1 Akor. 15:1-2):

Ũhunjagio

Ũkamũkĩrwo

Ũmwe
akaũkirĩrĩa

Ũhonokio
ũkegwatĩrwo

Na ũhoro mwega ũcio ũhunjagio nĩ ũrĩkũ? (1 Akor. 15:3-4)

Kristũ akuire nĩũndũ
wa mehia maitũ

Kristũ nĩ
athikirwo

Kristũ nĩ ariũkire
thikũ ya gatatũ

Tũmenyaga atĩa atĩ iriũka rĩarĩ ituĩka rĩa kĩ-historia? Nũũ wonire Jĩsũ mũriũku? (1 Akor. 15:5-8)

Petero na
arĩa 12

Aingĩ gũkĩra
500

Jakubu na
atũmwo

Paũlũ “ũrĩa
kĩhuno”

Paũlũ atheragia weega atĩ ũhoro ũrĩa mwega nĩ wĩra wa Ngai ũtheremetio “kũringana na Mandĩko.” Ta kuuga, nĩ mũbango mũthuranĩre ũrĩa iriũka arĩrĩo itemi rĩa kĩmuthingi. Nĩ harĩ mũndũ wĩna nganja? Rekei morie aira arĩa marĩ ho ihinda-inĩ rĩu!

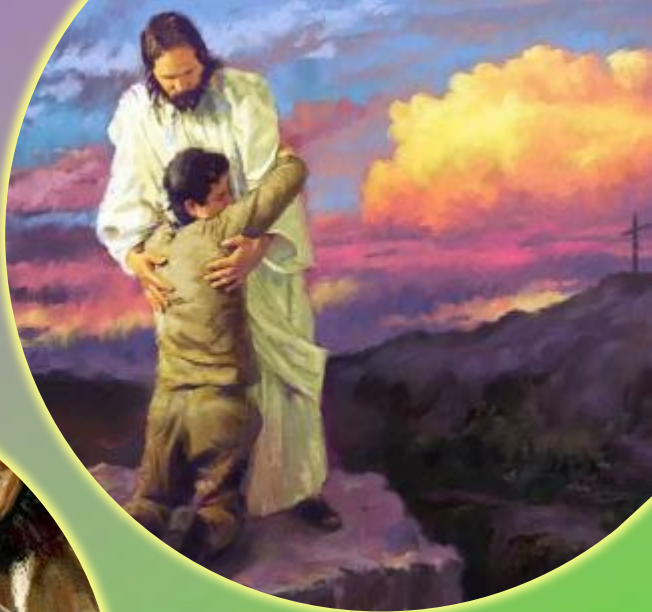
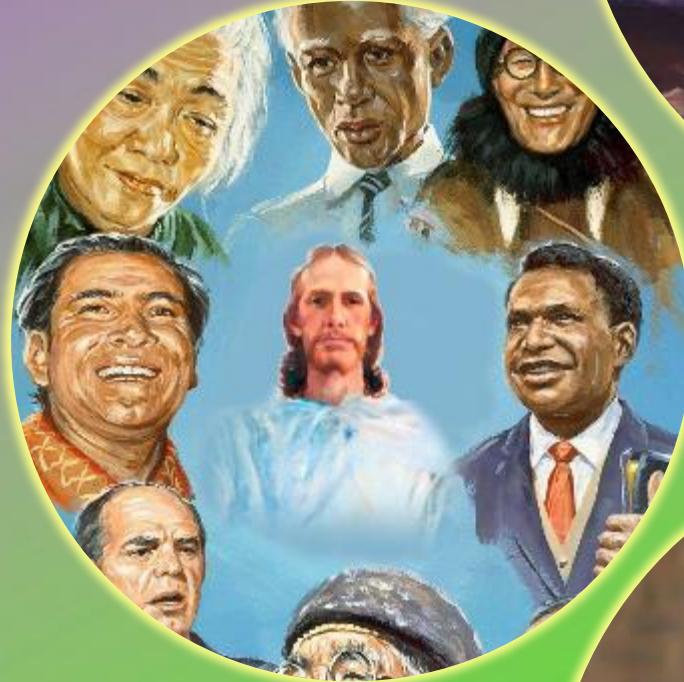

MOIMĨRĨRA

MA

IRIŨKA

JĨSŨ'

Ĩ KŪNGĨGĨRWO ATĨ KRISTŪ NDARIŪKIRE OIME KŪRĨ AKUŪ?

“Na angĩkorwo Kristŭ ndaakĩriũkirio-rĩ, kũhunja gwitũ no gwa tũhũ,
nakuo gwĩĩkia kwanyu no gwa tũhũ.” (1 Akorinitho 15:14)

Gũkana kũhoteteka gwa iriũka no kũrehe ũndũ ũtaratwarana na wĩĩkio wa ũkristũ,
nĩgũkorwo, “Kũngĩkorwo gũtirĩ kũriũkio kwa arĩa akuũ-rĩ, o nake Kristũ ndaakĩriũkirio.”
(1 Akorinitho 15:12-13). Na angĩkorwo Kristũ ndariũkire...

Ūhunja wa ũhoru mwegu no ũndũ wa tũhũ [wagĩte bata/gĩtũmi] (1 Akor. 15:14a)

Wĩĩkio witũ no tũhũ [wagĩte bata/gĩtũmi] (1 Akor. 15:14b) [tũhũ] (1 Akor. 15:17a)

Tũrĩ aira a maheni (1 Akor. 15:15)

Tũrĩ o thĩiniĩ wa mehia (1 Akor. 15:17b)

Arĩa makuĩte matikona muoyo rĩngĩ (1 Akorinitho 15:18)

Hatarĩ iriũka rĩu, Jĩsũ no mũndũ ouguo mũthingu woragirwo hararĩ
gĩtũmi, na ũtarĩ ũhoti wa kũhonokania. “No rĩrĩ, ti-itherũ Kristũ
nĩariũkĩtio akoima kũrĩ arĩa akuũ,” (1 Akorinitho 15:20a) . Twĩna
Mũhonokia Wĩ MUOYO.

Nĩũndũ wa gĩtũmi gĩkĩ, ũhoru mwegu, ũgakĩigwithĩka; oũndũ ũmwe
na wĩĩkio witũ; tũrĩ aira ehokeku; mehia maitũ nĩ twoheirwo; nao
arĩa makuĩte thĩiniĩ wa Kristũ nĩ marĩ tũũra rĩngĩ.

NĪKĪ GĪKĪRAGWO HINYA NĪ KŪRIŪKIO?

"No rĩrĩ, ti-itherũ Kristũ nĩariũkĩtio akoima kũrĩ arĩa akuũ, agatuĩka maciaro ma mbere ma arĩa makuĩte." (1 Akorinitho 15:20)

Ūndũ ūmwe wĩkĩragwo hinya nĩ iriũka rĩa Jĩsũ nĩ atĩ arĩa oothe mamũkĩrire mũbango wa ūhonokio kuuma– kuma Adamu nginya mũico wa thĩ – ona twakua, no tũgatũra rĩngĩ (1 Akor. 15:20-23).

Gũgatuĩka atĩa thutha wa iriũka ritũ? Rĩrĩa akahota gĩkuuũ, Jĩsũ agakorwo ahotete thũ ciake ciothe (1 Akor. 15:25-26). Ningĩ, Jĩsũ nĩ akaneana indo ciothe kũrĩ lthe, nĩguo “nĩguo Ngai akorwo nĩ we maũndũ mothe thĩinĩ wa maũndũ mothe.” (1 Akor. 15:24, 28).

Kuongerera harĩ maũndũ maya mokĩte mekĩrĩrwo hinya, Paũlũ atũheaga maũndũ mangĩ merĩ ma goro iria cihutagia mũikarĩre witũ wa o mũthenya:

1 Akorinitho 15:30-32

Nĩ kwagĩrĩre kuhunja ūhoru mwega, ona angĩkorwo nĩ gũgũkorwo na mĩnyamaro na ūgwati.

1 Akorinitho 15:33-34

Nĩ kwagĩrĩre gũtũũra gũtũũra ūtũũro ūringaine na mĩrũgamo ya bibilia.

+

○

IRIŪKA RIITŪ

NĨ NA MWĨRĨ ŪRĨKŪ TŪKARIŪKIO NAGUO?

“Ūguo nĩguo gũgaatuĩka hĩndĩ ya kũriũkio kwa andũ arĩa akuũ. Mwĩrĩ ũrĩa ũhaandagwo nĩ wa kũbutha, no ũriũkagio ũtarĩ wa kũbutha;.” (1 Akorinitho 15:42)

Kũringithanio mĩrĩ ya mĩrĩ mĩriũkie:

Mĩrĩ ya mĩmera (1 Akor. 15:35-38)

Nĩ mbegu
ĩhandagwo

Mbegũ
ikagethwo

Ngai aheaga
o mũmera
ũrĩa arenda

Mĩrĩ kĩrũgamo (1 Akor. 15:39)

Mĩrĩ ya andũ

Mĩrĩ ya
nyamũ

Mĩrĩ ya
thamaki

Mĩrĩ ya nyoni

Mĩrĩ ya Igũrũ (1 Akor. 15:40-41)

ũkengu wa
rĩũwa

ũkengu wa
mweri

ũkengu wa
njata

O kĩmwe kina
riri wakĩo
(kũgema)

NĨ NA MWĨRĨ ŪRĨKŪ TŪKARIŪKIO NAGUO?

Ūguo nĩguo gũgaatuĩka hĩndĩ ya kũriũkio kwa andũ arĩa akuũ. Mwĩrĩ ũrĩa ũhaandagwo nĩ wa kũbutha, no ũriũkagio ũtarĩ wa kũbutha; (1 Akorinitho 15:42)

Nĩ ũtiganu ũrĩkũ wĩho gatagatĩ-inĩ ka mĩĩrĩ
ĩno na ĩrĩa ya iriũka?
(1 Akor. 15:42-44)

Mwĩrĩ wa rĩu

Nĩĩkuaga

Ndĩngĩtĩika

Mĩhotomu

Ya nyama

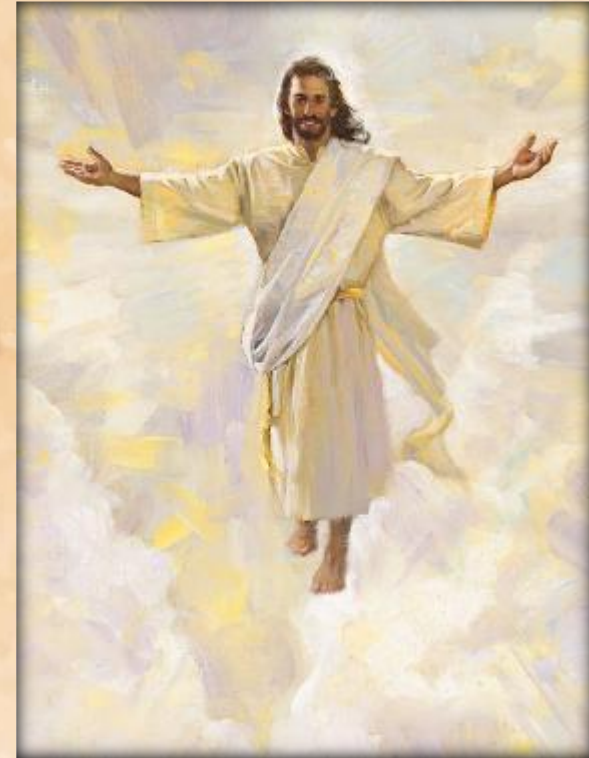
Mĩĩrĩ ya iriũka

Ndĩĩkuaga

ĩriri

ĩ hinya

Ya roho

Adamu arĩ na mwĩrĩ wa gũthira, Adamu wa kerĩ [Jĩsũ] arĩ na mwĩrĩ wa igũrũ. Hĩndĩ ya iriũka, mĩĩrĩ iitũ nĩĩkagarũrwo ĩhanane na mwĩrĩ wa Jĩsũ, ta kuga, ũtabuthaga, wĩ riri, wĩ hinya, wa roho, wa igũrũ (1 Akor. 15:45-49).

NĨ RĨ TŪKARIŪKIO?

“Thikĩrĩriai, ndĩmwĩre ũndũ wa hitho: Tūtigaakua ithuothe, no nĩkũgarũrwo tũkaagarũrwo ithuothe—.” (1 Akorinitho 15:51)

Mbere ya gũtua ihinda rĩa iriũkĩro na ũrĩa gũgekĩkamĩrĩ-inĩ iitũ ihinda-inĩ rĩu, Paŭlũ oigaga atĩ “Ngũmwĩra atĩrĩ, ariũ na aarĩ a lthe witũ, mwĩrĩ na thakame itingĩhota kũgaya ũthamaki wa Ngai, kana kĩrĩa” (1 Akor. 15:50). ũguo nĩ kuuga atĩ tūtigakorwo na mĩrĩ kĩrũgamo thutha wa kũriũka?

Mũgweto wa “mwĩrĩ na thakame” ũhũthagĩrwo kaingĩ ta kũhananania kwa “mũndũ” (Mt. 16:17; Agal. 1:16; Aef. 6:12; Ahib. 2:14). Paŭlũ arakururĩra ũtwarani haha: aikari a Thĩ = kwanangĩka; aikari a Igũrũ = nĩ matũũraga. Gũkũ twĩna mwĩrĩ ũbuthagana, kwo uguo, tũtingĩũtwara Igũrũ.

Rĩũka-inĩ rĩa Kerĩ, mwĩrĩ ũyũ mũthũkangĩe nĩũkagarũrwo ũtuĩke mwĩrĩ ũtarĩ wa gũthũka, na mwĩrĩ ta ũrĩa Jesũ ariũkire naguo (1 Akor. 15:51-55; Lk. 24:36-40).

Kũrĩ arĩa makuaga thĩiniĩ wa Jĩsũ, gũgakorwo ta arĩ tu o kahinda kanini kahĩtũka. Gatagĩka o knini tu maiguĩte ũhehu wa gĩkuũ, rĩu nĩ kuona marona Jĩsũ agĩũka (1 Akor. 15:52).

“Iriũka rĩa Jesũ rĩarĩ gũcamio kwa iriũkĩro rĩa mũrĩkĩrĩrio rĩa arĩa othe makuire me thĩiniĩ Wake. Mwĩrĩ ũcio wariũkirio wa Mũhonokia; mĩthiĩre Yake; mwarĩrie Wake, ciothe nĩciakũranagwo nĩ arũmĩrĩri Ake. Na oũguo nĩguo arĩa makomete thĩiniĩ wa Jĩsũ makariũkio. Na nĩ tũkamenya arata aitũ o ta ũrĩa arutwo mamenyire Jĩsũ. Onagũtuĩka no makorwo nĩ monjeete, makarwara, kana kũgĩa irema mũtũrĩre-inĩ ũyũ wa ũmũndũ, no thĩiniĩ wa mĩrĩ yao mĩriũkie na iĩ riri ũmũndũ wao ũgakinyanĩrio ta ũrĩa wagĩrĩire, na nĩ tũkamamenya, na ũthiũ ũgũkengio nĩ ũtheri ũrahenia umĩte ũthiũ-inĩ wa Jĩsũ, mũrũmanĩrĩro wa arĩa twendete.”